

Starfsreglur um þingsköp kirkjuþings nr. 8/2025-2026.

I. KAFLI.

Þingfundir.

1. gr.

Forseti kirkjuþings boðar kirkjuþing árlega saman til fundar með eigi skemmri fyrirvara en eins mánaðar.

Heimilt er að gera hlé á þingfundum milli umræðna.

Óski þriðjungur kjörinna kirkjuþingsfulltrúa eftir er forseta skylt að kalla kirkjuþing saman, sbr. 1. mgr.

Þá er forseta, að höfðu samráði við forsætisnefnd, heimilt að boða til aukakirkjuþings þegar nauðsyn ber til.

II. KAFLI.

Sérstakt hæfi.

2. gr.

Hæfisreglur þessar taka til allra sem sitja á kirkjuþingi og skiptir þá ekki máli hvort þeir eiga atkvæðisrétt eða hafa málfrelsi.

3. gr.

Hver sá sem situr á kirkjuþingi má hvorki taka þátt í umfjöllun né atkvæðagreiðslu um mál sem varðar hann sérstaklega persónulega eða fjárhagslega.

Við afgreiðslu mála á kirkjuþingi er varða fjárstjórnarvald skulu þeir kirkjuþingsfulltrúar sem hagsmuna hafa að gæta í tilteknu máli víkja sæti. Rísi ágreiningur um túlkun þessarar málsgreinar sker forseti þingsins úr.

4. gr.

Forseti kirkjuþings gætir þess að kirkjuþingsfulltrúi eða kirkjuþingsfulltrúar sem ekki uppfylla skilyrði reglna þessara um sérstakt hæfi við meðferð tiltekins þingmáls víki úr þingsal meðan á umfjöllun stendur.

Fulltrúi á kirkjuþingi skal vekja athygli forseta á ástæðum sem kunna að valda vanhæfi hans til umfjöllunar og atkvæðagreiðslu um tiltekinn dagskrárlið þingsins skv. reglum þessum.

5. gr.

Kirkjuþing er ályktunarhæft við afgreiðslu máls óháð þeim fjölda kirkjuþingsfulltrúa sem eftir eru þegar vanhæfir kirkjuþingsfulltrúar hafa vikið sæti.

III. KAFLI.

Störf nýkjörins kirkjuþings.

6. gr.

Forseti kirkjuþings er kjörinn úr röðum leikmanna til fjögurra ára í senn á fyrsta kirkjuþingi að afloknum kirkjuþingskosningum.

Fráfarandi forseti stýrir forsetakjöri og gegnir að öðru leyti forsetastörfum þar til nýr forseti hefur verið kjörinn. Njóti fráfarandi forseta ekki við kemur varaforseti í hans stað.

7. gr.

Auk forseta eru fyrsti og annar varaforseti kosnir í upphafi þings. Forseti og varaforsetar koma úr röðum leikmanna þingsins. Kosningin er óbundin og skrifleg. Forseti og varaforsetar mynda forsætisnefnd kirkjuþings, sem forseti stýrir.

IV. KAFLI.

Fastanefndir kirkjuþings, stjórnarkjör og aðrar þingkjörnar nefndir.

8. gr.

Fastanefndir kirkjuþings eru kjörnar að lokinni kosningu forseta og varaforseta þingsins.

Formenn og varaformenn nefndanna eru kosnir sérstaklega .

9. gr.

Fastanefndir kirkjuþings eru:

1. Fjárhagsnefnd, skipuð níu kirkjuþingsfulltrúum. Nefndin fjallar um tillögu að fjárhagsáætlun og árs reikning Þjóðkirkjunnar. Þá fjallar nefndin um tillögur að sölu eigna og önnur fjárhagsleg málefni.
2. Löggjafarnefnd, skipuð níu kirkjuþingsfulltrúum. Nefndin fjallar um þau mál sem fram eru borin á þinginu og varða löggjöf á vettvangi þjóðkirkjunnar . Enn fremur tillögur að starfsreglu m, sbr. þó 3. tl.
3. Allsherjarnefnd, skipuð tíu kirkjuþingsfulltrúum. Nefndin fær skýrslur sem lagðar eru fram á kirkjuþingi til umfjöllunar, tillögur að starfsreglum sem varða innra starf kirkjunnar og skipulag kirkjunnar í héraði svo og öll önnur þingmál sem falla utan verksviðs hinna nefndanna.

Forseti getur lagt til við kirkjuþing við fyrri umræðu þingmáls að vikið sé frá ofangreindri verkaskiptingu nefnda ef talin er þörf á að jafna vinnuálagi milli þeirra eða af öðrum sérstökum ástæðum.

Formaður fastanefndar kirkjuþings getur kallað fastanefnd saman milli þinga ef nauðsyn ber til. Þá hefur forseti kirkjuþings formenn nefndanna sér til samráðs eftir því sem honum þykir þurfa.

Gæta skal þess að skipting vígðra þjóna og leikmanna sé sem jöfnust í fastanefndum. Þá skal einnig gæta að jafnri skiptingu þingfulltrúa af höfuðborgarsvæðinu og frá landsbyggðinni í nefndunum.

10. gr.

Heimilt er að óska eftir kosningu til fastanefnda að nýju við upphaf hvers reglulegs kirkjuþings.

Forsætisnefnd getur heimilað þingfulltrúum að skipta um nefnd sé um það samkomulag milli aðila.

11. gr.

1. Stjórn Þjóðkirkjunnar

Kirkjuþing kýs stjórn Þjóðkirkjunnar. Kosningin er óbundin og skrifleg.

2. Aðrar nefndir

Kirkjuþing kýs nefndir samkvæmt starfsreglum og öðrum heimildum hverju sinni. Forsætisnefnd gerir, með minnst þriggja sólarhringa fyrirvara, tillögur um fulltrúa til þeirra trúnaðarstarfa sem kosið skal til á kirkjuþingi.

Breytingartillögur skulu hafa borist forsætisnefnd með hæfilegum fyrirvara eftir framlagningu þeirra.

Ef annað er ekki tekið fram í starfsreglum eða öðrum heimildum skal hver nefnd skipuð þremur mönnum og þremur til vara og skipunartími nefnda vera fjögur ár, frá 1. júlí árið eftir kirkjuþingskosningar.

Kirkjuþing kýs formann og varaformann úr röðum aðalmanna. Varamenn taka sæti í þeirri röð sem þeir eru kosnir til. Fyrsti varamaður er jafnframt varaformaður, njóti aðalmanna ekki við.

Forseti birtir á opnum vef kirkjunnar upplýsingar um þær nefndir sem kirkjuþing kýs og þær heimildir sem um þær gilda.

V. KAFLI

Þingmál.

12. gr.

Þingmál skulu hafa borist forsætisnefnd kirkjupings fimm vikum fyrir upphaf þings. Þó er nægilegt að skýrslur stjórnar Þjóðkirkjunnar, biskups Íslands og tillaga að fjárhagsáætlun Þjóðkirkjunnar berist forsætisnefnd þremur vikum fyrir upphaf þings. Forsætisnefnd getur veitt undanþágu frá greindum tímamörkum ef sérstök rök mæla með því.

Forsætisnefnd metur hvort mál er þingtækt.

Skal sérstaklega litið til þess hvort mál eigi undir valdsvið kirkjupings og eins hvort mál hafi fengið umfjöllun eða úrlausn biskups eða annarra aðila sem mál kann að varða.

Þá metur forsætisnefnd hvort mál hafi fengið nægilega kynningu og samráð innan kirkjunnar eða fyrir öðrum sem málið kann að varða, þannig að um það megi fjalla. Forsætisnefnd gætir þess að kostnaðaráætlun máls sé raunhæf.

Forsætisnefnd gefur kost á því að úr annmörkum sé bætt, ef við á, en vísar ella máli frá, ef það uppfyllir ekki framangreind skilyrði.

13. gr.

Þingmál skulu birt á vef kirkjunnar í að minnsta kosti þrjár vikur eftir að þau hafa borist forsætisnefnd. Að þeim tíma liðnum er flutningsmönnum heimilt að gera breytingar á þingmáli innan viku og senda þá nýtt eintak, sem skal birt á vefnum. Heimilt er forsætisnefnd að samþykkja að birt séu á vefnum áform um þingmál til kynningar. Þegar þingmál eru komin í endanlegt horf skulu þau svo skjótt sem auðið er birt á opnum vef þjóðkirkjunnar. Birta skal einnig fram komnar umsagnir við hvert þingmál og annað sem kann að varða málið.

14. gr.

Tillögur um nýjar starfsreglur eða breytingar á eldri starfsreglum skulu samdar með lagasniði.

Tillögur til þingsályktunar skulu vera í ályktunarformi.

Sérhverri tillögu skal fylgja almenn greinargerð og skýringar á helstu ákvæðum.

15. gr.

Forsætisnefnd getur heimilað framlagningu nýs þingmáls á þinginu enda samþykki 2/3 hluti atkvæðisbærra kirkjupingsfulltrúa það. Málið verður þá ekki tekið fyrir fyrr en næsta dag.

16. gr.

Ef tillaga felur í sér kostnað eða tekjur skal áætlun um það og skýringar við einstaka liði fylgja greinargerð. Gera skal grein fyrir stofn- og rekstrarkostnaði og tekjum ef við á.

Feli breytingartillaga við mál í sér kostnað umfram það sem upphafleg tillaga gerir ráð fyrir skal fylgja tillögunni greinargerð þar um.

Umsögn framkvæmdastjóra Þjóðkirkjunnar um kostnaðaráætlun skal fylgja málinu svo og um breytingartillögu ef við á.

17. gr.

Tvær umræður skulu fara fram um hvert þingmál með að minnsta kosti einnar nætur millibili. Þó getur kirkjuþing samþykkt að umræður um fjárhagsáætlun Þjóðkirkjunnar séu þrjár.

Fastanefndir kirkjuþings fá þingmál til meðferðar milli umræðna. Skyld er að leggja fram í þingnefndum hverjar þær upplýsingar sem óskað er eftir á þingfundi eða í nefndum, nema lög mæli á annan veg.

Fastanefnd getur óskað eftir umsögn um þingmál og kallað fólk fyrir nefndina til viðtals og upplýsingagjafar.

Fastanefnd getur óskað eftir umfjöllun eða umsögn annarrar fastanefndar um þingmál eða tiltekna þætti þingmáls, ef nauðsyn krefur.

Heimilt er forseta kirkjuþings, mæli enginn kirkjuþingsfulltrúi gegn því, að ákveða að þingmál megi afgreiða með einni umræðu og án umfjöllunar fastanefndar kirkjuþings. Heimilt er kirkjuþingsfulltrúum að óska umfjöllunar fastanefndar kirkjuþings og seinni umræðu um málið, allt fram til þess að forseti lýsir umræðu um mál lokið.

18. gr.

Nefndarálit og breytingartillögur nefnda skal að jafnaði birt kirkjuþingsfulltrúum daginn áður en þingmál er tekið til síðari umræðu. Það skal undirritað af nefndarmönnum og framsögumaður tilgreindur. Nefndir geta skilað álit meiri hluta og minni hluta. Leggi fastanefnd, meiri hluti eða minni hluti, til breytingar á þingmáli, sem gæti varðað stefnur þjóðkirkjunnar s.s. jafnréttisstefnu, skal gerð grein fyrir því í nefndaráliti. Forsætisnefnd fer yfir þær breytingartillögur og kynnir kirkjuþingi, ef þurfa þykir, álit sitt á því sem betur mætti fara.

VI. KAFLI.

Fundarsköp.

19. gr.

Forseti kirkjuþings setur kirkjuþing að loknu helgihaldi og stýrir því.

20. gr.

Skýlt er kirkjuþingsfulltrúum að sækja alla þingfundi nema leyfi forseta komi til. Í forföllum kirkjuþingsfulltrúa skal ávallt kalla til varamann hans hafi tilkynning um forföll borist skriflega til forseta eigi síðar en einni viku fyrir boðaðan þingfund.

Heimilt er forsætisnefnd að ákveða að störf kirkjuþings fari fram með fjarfundarbúnaði.

Forseta kirkjuþings er heimilt að samþykkja að kirkjuþingsfulltrúi, sem þess óskar, geti tekið þátt í störfum þingsins með fjarfundarbúnaði.

21. gr.

Forseti kirkjuþings stýrir umræðum og kosningum á þinginu. Varaforseti gegnir störfum forseta í forföllum hans.

Ef forseti tekur þátt í umræðum, öðrum en þingstjórn gefur tilefni til, víkur hann sæti á meðan og varaforseti stýrir fundi.

22. gr.

Forseti kirkjuþings boðar til næsta fundar með dagskrá og birtir á opnum vef þjóðkirkjunnar. Forseti getur breytt röð á þeim málum sem eru á dagskrá og einnig tekið mál út af dagskrá. Forseti getur ákveðið að umræður fari fram um tvö eða fleiri dagskrármál í einu eftir því sem hentugt þykir.

23. gr.

Kirkjuþing unga fólksins kýs fulltrúa á kirkjuþing með málfrelsi og tillögurétt. Málfrelsi og tillögurétt á fundum kirkjuþings hafa biskup Íslands, vígslubiskupinn í Skálholti og vígslubiskupinn á Hólum, framkvæmdastjóri Þjóðkirkjunnar og fulltrúi Guðfræði- og trúarbragðafræðideildar Háskóla Íslands.

24. gr.

Forseti kirkjuþings heldur mælendaskrá. Forseti getur vikið frá mælendaskrá ef hann telur ástæðu til vegna umræðunnar.

25. gr.

Á hverju kirkjuþingi er þingfundur þar sem kirkjuþingsfulltrúum gefst kostur á að bera fram fyrirspurnir til embættis biskups Íslands og stjórnar Þjóðkirkjunnar. Fyrirspurnir og svör við þeim skulu vera skrifleg. Fyrirspurnum skal skilað til forseta með sólarhrings fyrirvara. Gerð skal grein fyrir fyrirspurn í umræðu og svari við henni sömuleiðis.

Á hverju kirkjuþingi er heimilt að hafa þingfund þar sem kirkjuþingsfulltrúum gefst kostur á að ræða mál sem ekki eru á dagskrá þingsins. Óskum kirkjuþingsfulltrúa um slíkar umræður skal komið til forseta með að minnsta kosti tveggja sólarhringa fyrirvara. Forsætisnefnd metur hvort við beiðnum skuli orðið.

Forseti getur ákveðið að einn þingfundur á hverju kirkjuþingi skuli helgaður tilteknu málefni án þess að sérstök ósk hafi komið fram um það frá kirkjuþingsfulltrúum.

26. gr.

Flutningsmaður máls, en ekki nema einn þótt fleiri flytji, og framsögumenn nefnda mega við hverja umræðu um mál tala þrisvar, í fyrsta sinn í allt að þrjátíu mínútur, í annað sinn í allt að tíu mínútur og í þriðja sinn í allt að fimm mínútur.

Aðrir en framsögumenn mega tala tvisvar, í tíu mínútur í fyrsta sinn og fimm mínútur í annað sinn. Fari fram þriðja umræða um fjárhagsáætlun Þjóðkirkjunnar má tala í allt að fimm mínútur.

Fyrirspyrjandi, en ekki nema einn þótt fleiri séu flutningsmenn fyrirspurnar, og sá sem svarar fyrirspurn mega tala tvisvar, í fyrra skiptið í fimm mínútur og í síðara skiptið í þrjár mínútur.

Málshefjandi samkvæmt 3. mgr. 25. gr. má tala tvisvar, í fyrsta skiptið í fimmtán mínútur og síðara skiptið í fimm mínútur. Aðrir mega tala tvisvar, í tíu mínútur í fyrsta sinn og fimm mínútur í annað sinn.

Forseti getur heimilað lengri ræðutíma en að framan greinir ef hann telur þess þörf. Þá getur forseti takmarkað ræðutímann eða slitið umræðu með samþykki meirihluta kirkjuþingsfulltrúa.

Á þingfundi samkvæmt 4. mgr. 25. gr. ákveður forseti tilhögun umræðunnar, þar á meðal lengd ræðutíma.

Fari umræður fram um tvö eða fleiri þingmál í einu, gilda ofangreindar reglur um ræðutíma eftir því sem við á.

Ræðutími samkvæmt ákvæði þessu er tilgreindur í eftirfarandi yfirliti um ræðutíma.

REGLUR UM RÆÐUTÍMA

TILL. AÐ STARFSREGLUM OG ÞINGSÁLYKTUNUM	1. sinn	2. sinn	Oftar
<i>1. umræða</i>			
Flutningsmaður máls	30 mín.	10 mín.	5 mín.
Aðrir með málfrelsi og tillögurétt	10 mín.	5. mín.	
<i>2. umræða</i>			
Framsögumaður nefndarálits	30 mín.	10 mín.	5 mín.
Aðrir með málfrelsi og tillögurétt	10 mín.	5 mín.	
<i>3. umræða (um fjárhagsáætlun, ef leyft verður)</i>			
Allir kirkjuþingsfulltrúar	5. mín	5 mín.	
FYRIRSPURNIR			
Fyrirspyrjandi	5 mín.	3 mín.	
Sá sem fyrirspurn er beint að	5 mín.	3 mín.	
MÁL UTAN DAGSKRÁR (<i>ef leyft verður</i>)			
Málshefjandi	15 mín.	5 mín.	
Allir kirkjuþingsfulltrúar	10 mín.	5 mín.	
MÁL UTAN DAGSKRÁR (<i>skv. ákvörðun forseta</i>)			
Forseti ákveður tilhögun og lengd ræðutíma			

27. gr.

Ræðumenn á kirkjuþingi ávarpa forseta þingsins. Forseta er þó rétt að ávarpa þingið í heild. Ræðumenn skulu halda sig við málefni það sem til umræðu er hverju sinni. Þegar flutningsmenn mæla fyrir málum eða framsögumenn fyrir ályktunum nefnda

geta þeir vísað til prentaðrar greinargerðar eða nefndarálits en eiga ekki að lesa skjölin í heild. Ræðumenn skulu æskja leyfis forseta ef þeir hyggjast lesa upp aðfengið, prentað mál.

28. gr.

Við fyrri eða síðari umræðu er heimilt að bera fram tillögu um frávísun máls. Hún kemur til afgreiðslu við lok umræðunnar.

Í umræðum má leggja fram rökstudda dagskrártillögu þess efnis að umræðu um fyrirbyggjandi mál skuli lokið og fyrir tekið næsta mál á dagskrá. Skulu atkvæði þá greidd um hana án frekari umræðna.

Flutningsmaður máls getur dregið mál til baka allt til þess að það er komið til endanlegrar atkvæðagreiðslu. Dragi flutningsmaður mál til baka getur annar kirkjuþingsfulltrúi eða sá sem situr á þinginu með málfrelsi og tillögurétt tekið það upp á því stigi og gerst flutningsmaður málsins.

29. gr.

Hljóðrita skal umræður á kirkjuþingi og varðveita upptökur.

Forseti heldur gerðabók þar sem getið er framlagðra og fyrirtekinna mála, hverjir taka til máls, í hvaða fastanefnd máli er vísað, ásamt úrslita mála.

30. gr.

Fundir kirkjuþings fara fram í heyranda hljóði og þeim er streymt.

Forseti getur ákveðið að þingfundur sé lokaður.

VII. KAFLI.

Atkvæðagreiðsla.

31. gr.

Atkvæðisrétt á kirkjuþingi hafa kjörnir kirkjuþingsfulltrúar einir. Afl atkvæða ræður úrslitum mála, nema annað sé tekið fram í starfsreglum.

Afgreiðsla mála er því aðeins gild að 2/3 hlutar kirkjuþingsfulltrúa séu á fundi, sbr. þó 6. gr.

32. gr.

Við lok fyrri umræðu um þingmál skulu atkvæði greidd um það hvort málinu verði vísað til síðari umræðu. Hljóti það ekki samþykki telst málið fellt. Ef samþykkt er að vísa máli til síðari umræðu skulu atkvæði greidd um það hvaða fastanefnd kirkjupings fái það til umfjöllunar. Framsögumaður máls flytur tillögu um vísun til nefndar en hljóti hún ekki brautargengi leitar forseti annarra tillagna. Einungis má vísa máli til einnar fastanefndar. Við lok síðari umræðu eru atkvæði greidd um endanlega afgreiðslu máls. Heimilt er að fresta afgreiðslu máls úr þingnefnd og seinni umræðu til næsta kirkjupings á eftir.

33. gr.

Atkvæðagreiðsla fer fram með handauppréttingu.

Heimilt er forsætisnefnd að ákveða að atkvæði séu greidd með rafrænum hætti.

Skrifleg atkvæðagreiðsla fer fram ef einhver kirkjupingsfulltrúa óskar þess.

Við kjör til forseta, varaforseta og stjórnar Þjóðkirkjunnar skal atkvæðagreiðsla vera skrifleg.

Heimilt er forseta að ákveða að kirkjupingsfulltrúar sem taka þátt með fjarfundarbúnaði greiði atkvæði með rafrænum hætti.

Forseti getur endurtekið atkvæðagreiðslu ef hún þykir óglögg. Að atkvæðagreiðslu lokinni lýsir forseti úrslitum.

Almenn fundarsköp gilda að öðru leyti en því sem getið er í þessum fundarsköpum.

VIII. KAFLI.

Afbrigði og breytingar á þingsköpum.

34. gr.

Að tillögu forseta má bregða út af þingsköpum þessum ef 2/3 þeirra kirkjupingsfulltrúa er um það greiða atkvæði samþykkja.

35. gr.

Þingsköpum kirkjupings verður ekki breytt nema með samþykki 2/3 hluta atkvæðisbærra kirkjupingsfulltrúa, miðað við fullskipað þing.

Gildistaka 1. apríl 2026.